

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 08-04-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: SUMMSB
Sagsnr.: 2105153
Dok. nr.: 1645338

Folketingets Sundhedsudvalg har den 11. marts 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 942 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 942:

”Vil ministeren redegøre for reglerne om tavshedspligt for sundhedspersonale i forbindelse med inddragelse af pårørende til psykisk syge patienter, hvordan fungerer reglerne i praksis, og er reglerne i praksis til hinder for en hensigtsmæssig inddragelse af pårørende? Hvilke overvejelser gør ministeren sig herom?”

Svar:

Det følger af sundhedslovens § 40, stk. 1, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad han/hun under udøvelsen af sit erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger, dog med en række undtagelser i loven. Reglerne om tavshedspligt gælder og er ens både i somatikken og i psykiatrien.

Udgangspunktet er, at videregivelse af helbredsoplysninger m.v. fra sundhedspersoner til pårørende til en habil patient over 18 år kræver samtykke fra patienten.

Det følger således af sundhedslovens § 43, at sundhedspersoner med patientens samtykke kan videregive oplysninger om patientens helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger til sundhedspersoner, myndigheder, organisationer, private personer m.fl. til andre formål end (patient)behandling.

Der gælder dog visse undtagelser til dette udgangspunkt. Bl.a. følger det af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, at videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger kan ske uden patientens samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, og oplysningen må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Sundhedspersoner kan endvidere videregive oplysninger om en patients helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger uden patientens samtykke, når videregivelsen er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre, jf. sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2 (den såkaldte ”værdispringsregel”).

Hensynet til ”andre” kan efter omstændighederne være hensynet til pårørende. En sundhedsperson vil således i særlige tilfælde kunne videregive oplysninger uden patientens samtykke til pårørende efter den såkaldte værdispringsregel.

Ved vurderingen af, om der foreligger sådanne væsentlige hensyn, der kan berettige til videregivelse af i øvrigt tavshedsbelagte oplysninger, må der foretages en afvejning

i forhold til de hensyn, der begrundet tavshedspligten. Der skal foretages et konkret skøn, og de hensyn, der taler for videregivelse, skal klart overstige hensynet til patientens ret til fortrolighed.

Det forudsættes endvidere, at sundhedspersonen i almindelighed, medmindre der foreligger særlige grunde, forinden en videregivelse finder sted uden patientens samtykke, forsøger at indhente patientens samtykke. Endvidere forudsættes det, at der ikke sker videregivelse af oplysninger i et videre omfang, end det er påkrævet efter formålet.

Det bemærkes endvidere, at der gælder særlige regler for varigt inhabile patienter og for mindreårige.

I vejledning nr. 9494 af 4. juli 2002 om sundhedspersoners tavshedspligt, dialog og samarbejde med patienters pårørende redegøres for de muligheder og begrænsninger, der er for dialog og samarbejde mellem sundhedspersoner og patienters pårørende som følge af reglerne om tavshedspligt.

Vejledningen er generel og gælder både for det somatiske og det psykiatriske område, men når der er tale om indlæggelse og ophold på en psykiatrisk afdeling, kan særlige forhold gøre sig gældende. Der er derfor flere steder i vejledningen nævnt eksempler, der omhandler sindslidende og deres pårørende.

Vejledningen kan findes her: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2002/9494>

Sundhedsministeriet er ikke bekendt med, at reglerne ikke skulle fungere i praksis eller i praksis er til hinder for en hensigtsmæssig inddragelse af pårørende.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Mie Saabye